

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE - priloga

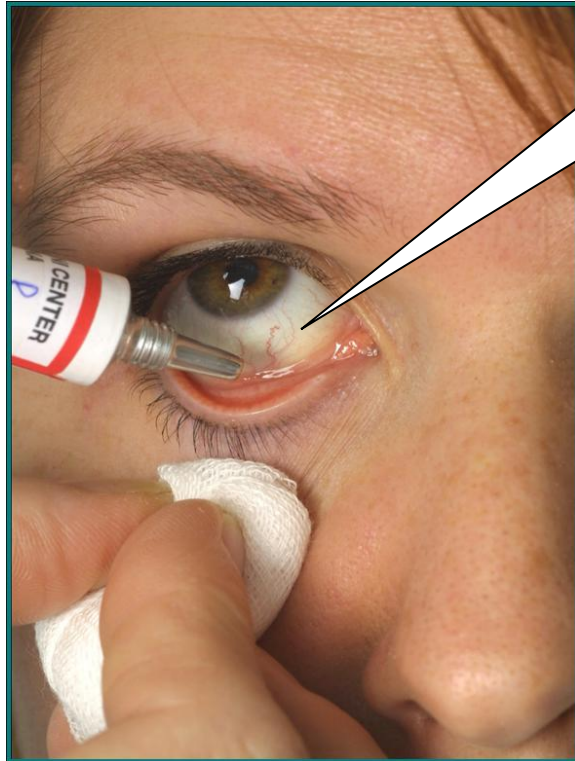
naziv **DAJANJE OČESNIH MAZIL**

koda **19.02**

- Cilj aplikacije očesnih mazil je doseči maksimalni terapevtski učinek zdravila in minimalno tveganje, stranske učinke in komplikacije, ki bi bile povezane z njihovo uporabo.
- Očesna mazila so pripravljena bodisi v bazi, ki je topna v vodi ali v bazi vazelina, ker je za njih dokazana stabilnost. Nekatere zdravilne učinkovine (Chloramphenicol, Oxytetracycline) so v obliki raztopine nestabilne, zato so pripravljene v obliki mazila, kjer je njihova obstojnost dolga.
- V primerjavi z očesnimi kapljicami, učinkuje mazilo daljši čas kot kapljice. Zaradi mastnega filma na površini roženice, pacienti nekaj minut vidijo megleno. Običajno se uporabljajo pred spanjem. Pacienti morajo vedeti, da mazila lahko pečejo in poznati možne stranske učinke zdravil.
- Glede hranjenja in uporabnosti očesnih mazil se držimo navodil proizvajalca. Mazila, katerim je potekel rok uporabe, zavržemo. Odprta mazila se po 28 dnevih ne uporabljajo več (British National Formulary 2009, cit. po Shaw, Lee, Stollery). Prav tako zavržemo mazila, če smo kontaminirali aplikator.
- Pred aplikacijo mazil praviloma prej odstranimo kontaktne leče. Priporočljivo je, da se med trajanjem zdravljenja z očesnimi mazili kontaktne leče ne uporabljajo, razen če je drugače odredil zdravnik.
- Če si pacienti sami dajejo očesna mazila in imajo pri tem težave, jim lahko svetujemo, naj si majhno količino mazila stisnejo na karunkulo. Mazilo se bo pod vplivom telesne temperature utekočinilo in se porazdelilo po površini očesa (Marsden, 2007).
- Očesna mazila lahko povzročijo alergične reakcije, ki se najprej pokažejo na veznici in koži vek. Ker se preobčutljivost razvija glede na izpostavljenost povzročitelju, je pogostejša pri pacientih, ki imajo ponavljajočo terapijo.
- Pri dajanju očesnih mazil uporabljamo praviloma za vsakega pacienta svoje mazilo. Na vsako novo odprto zdravilo se napiše datum odpiranja, da se lažje kontrolira uporabnost. Uporabljamo na sobno temperaturo ogreta očesna zdravila. Kadar ima pacient predpisane kapljice in mazila, vedno najprej dobi kapljice in nato mazilo (po 5 minutah).
- Očesno mazilo je lahko predpisano tudi za druga tkiva. Pacientom, ki imajo predpisana mazila po okuloplastičnih operacijah, se mazilo stisne direktno na rano.

priloga - NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE IN BABIŠKE NEGE

Mazilo stisnemo v veznično vrečko - zadostuje do 1cm. Ne dotikamo se trepalnic, vek ali površine očesa.

Pri otrocih in dojenčkih ločimo veki tako, da s palcem povlečemo spodnjo veko in kazalcem zgornjo veko – ne pritiskamo na oko, ampak na kosti.

Temeljna literatura:

- Shaw EM, Lee A, Stollery R. Ophthalmic Nursing, 4th ed. Oxford: Wiley-Blackwell; 2010: 32-40.
- Marsden J. An Evidence Base for Ophthalmic Nursing Practice. West Sussex: Wiley; 2007: 161-3.
- Nendl T. Dajanje očesne terapije. Standardi postopkov in posegov v ZN očesnega pacienta. Ljubljana: UKC Ljubljana, Očesna klinika; 2007.